

تحلیل محتوای دیدگاه های رؤسای سازمان تربیت بدنی

درباره مؤلفه های ورزش از سال ۱۳۵۷ تا ۱۳۸۸

چکیده:

هدف از انجام تحقیق، تحلیل محتوای دیدگاه های رؤسای سازمان تربیت بدنی درباره مؤلفه های ورزش از سال ۱۳۵۷ تا ۱۳۸۸ است. ۳۲۵ گزارش از رؤسای سازمان تربیت بدنی از روزنامه اطلاعات جمع آوری و با رویکرد روش نمونه گیری کل شمار بررسی شد. جهت تحلیل محتوا از برگه کدگذاری محقق ساخته به عنوان ابزار تحقیق، پس از تایید روایی و پایایی، استفاده گردید. یافته های آزمون نشان داد بین دیدگاه های رؤسای سازمان تربیت بدنی در زمینه ورزش با رویکرد قهرمانی، حرفه ای، تفاوت معنی داری وجود ندارد، اما بین دیدگاه های آنها در زمینه ورزش با رویکرد تربیتی و همگانی - تفریحی تفاوت معنی دار دیده شد. با توجه به بالا بودن حجم دیدگاه های ابراز شده در ورزش های قهرمانی و حرفه ای و نقش دیدگاه های رئیس سازمان تربیت بدنی در ایجاد نگرش و تلاش در زمینه های یاد شده، به نظر می رسد باید تأکید و توجه بیشتری در صحبت های مسئولین در امر ورزش های همگانی- تفریحی و تربیتی دیده شود. در این زمینه می توان برای سخنرانی ها و اظهار نظرها از مشاورین کارشناس در حوزه های یاد شده بهره برد تا در تقویت ادبیات مسئولین در این زمینه اثرگذار باشند.

واژگان کلیدی : تحلیل محتوا، رؤسای سازمان تربیت بدنی، مؤلفه های ورزش.

مقدمه

همه پیشرفت ها در زمینه های مختلف علوم باید در نهایت با مدیریت علمی هدایت و رهبری شود (نصرالله سجادی، ۱۳۸۰). راه کارهای مدیریتی در امر تربیت بدنی و ورزش، با توجه به گستردگی رسالت آن در جامعه با تأکید بر عمومی کردن ورزش، توسعه ورزش قهرمانی در رشته های دارای اولویت، توسعه ورزش حرفه ای، توسعه پژوهش و تحقیق و توجه جدی به امر تربیت بدنی و ورزش در مدارس و دانشگاه ها، مدیریت و برنامه ریزی کلان و خرد توسط کارشناسان تربیت بدنی و علوم ورزشی از اهمیت فراوان برخوردار است.

توسعه تربیت بدنی و ورزش به عنوان زمینه ساز تأمین و تربیت نیروی انسانی سالم و تندرست، بخشی از برنامه های توسعه ملی به شمار می رود. شمول ورزش در برنامه های ملی مستلزم رعایت همه جوانب، آثار و کارکرد های این پدیده در جامعه است.

در سال های گذشته برنامه های متعددی توسط نهاد های مختلف بخش تربیت بدنی و ورزش طراحی و اجرا شده است اما به دلیل عدم هماهنگی و انسجام کافی، از کارآیی لازم برخوردار نبوده، به نظر می رسد این ناکامی بعد از تدوین طرح جامع ورزش نیز ادامه دارد. شکاف عمیق بین نظر و عمل و غیر کاربردی شدن دانش تربیت بدنی خود دلیل آن است که از امکانات و منابع موجود به درستی بهره برداری نشده است (سنند راهبردی نظام جامع تربیت بدنی و ورزش کشور، ۱۳۸۲).

براساس تقسیم بندی نظام جامع توسعه ورزش کشور، ورزش به چهار مؤلفه اصلی تربیتی، همگانی- تفریحی، قهرمانی و حرفه ای تقسیم می شود. ورزش تربیتی یا ورزش مدارس و دانشگاه ها به تولیت مدارس، مؤسسات آموزشی و دانشگاه ها و با دو بخش ساعت تربیت بدنی و فوق برنامه ها پی گیری می شود. ورزش همگانی- تفریحی به ایجاد و امکان سازی برای فعالیت جسمانی بدون محدودیت جسمی، جنسی و سنی تأکید دارد که تولیت اصلی آن را مدیران ورزش شهری و روستایی برعهده دارند. ورزش قهرمانی، همان ورزش مدارس آور است که فدراسیون ها و هیأت های ورزشی برای آن تلاش می کنند. و مؤلفه آخر ورزش حرفه ای است که توسط باشگاه ها پی گیری می شود (قاسمی، ۱۳۸۹). برای توسعه مناسب ورزش در هر کشور باید به هر یک از

مؤلفه های ورزش به شکل مناسبی توجه و تأکید داشت. نتایج بررسی های مختلف نشان می دهد که توجه و تأکیدات به مؤلفه های و ابعاد مختلف ورزشی از شرایط متعادل و برابری برخوردار نیست.

تپه رشی (۱۳۸۹) در بررسی مجلات علمی- پژوهشی تربیت بدنی و ورزش کشور، نشان داد که تحقیقات انجام شده بر روی مؤلفه های ورزش نامتعادل می باشد. علیزاده (۱۳۸۹) نیز در بررسی مشابهی بر روی پژوهش های انجام شده در سازمان تربیت بدنی به نتایج مشابهی دست یافت. در بررسی علیزاده بیشترین تحقیقات سازمان تربیت بدنی (۵۹ درصد) به ورزش قهرمانی اختصاص داشت و پس از آن ورزش همگانی با ۳۳ درصد قرار گرفت و برای ورزش تربیتی و حرفه ای تحقیق بسیار کمی در حدود ۳ درصد انجام شده بود. وارنینگ و همکارانش^۱ (۲۰۰۹) در محتوا و مبانی مطالعات المپیک : تحلیل نمایه ای موضوعی یک دهه از المپیکیا، نشان دادند مباحث اصلی مورد مطالعه در این مجله در زمینه مدیریت هنرمندانه، دینامیک و مهندسی مهندسیات المپیک و نظارت بر مسابقات می باشد. صدیقی (۱۳۸۸) در تحلیل محتوای برنامه تلویزیونی ورزشی نود دریافت که بیشتر موضوعات مطرح شده در برنامه پیرامون نقد موضوعات مدیریتی به ویژه ایجاد چالش و بحث مشکلات مدیریتی از بعد قهرمانی و حرفه ای فوتبال ایران است. برنامه به عنوان محلی برای تربیتون مشکلات مدیریتی – بومی بینندگان تبدیل شده و به امید رفع آن با برنامه ارتباط برقرار می کنند. بارفروش (۱۳۸۷) در تحلیل محتوای نشریات ورزش به این نتیجه رسید که بیش از ۹۵٪ موضوع تیتر های اول و دوم روزنامه های مربوط به رشته فوتبال بوده است، انتقاد از مسئولان ورزش به خاطر کسب نتایج ضعیف در المپیک، ارائه اخبار جدید و تازه ورزشی و همچنین استفاده از چهره های مشهور ورزشی اکثریت تیتر ها را به خود اختصاص داده اند، بیش از ۵۰٪ جهت گیری تیترهای اول و دوم مثبت و جهت گیری منفی تیتر ها در ردی بعدی بوده است. در واقع نتایج بارفروش نیز نشان می دهد تأکید نشریات بر ورزش حرفه ای و قهرمانی است. رضایی (۱۳۸۵) نیز در تحقیقی با عنوان تحلیل محتوای روزنامه های ورزشی دریافت که نوع و مقدار پوشش رسانه ای در برگیرنده زنان ورزشکار با شرایط حجم فعالیت و پوشش آنها ارتباط دارد. براندا جی و همکارش^۱ (۲۰۰۵) در تحقیقی تحت

عنوان بررسی ساختار تحقیقات مدیریت ورزشی و با تحلیل محتوای مجله مدیریت ورزشی، نشان دادند که حوزه های مورد مطالعه پوشش نابرابری بین محققین دارد و تأکید تحقیقات بیشتر روی مهارت های سازمانی، بازاریابی ورزش و تجارت ورزشی بوده است. در حوزه مؤلفه های ورزش نیز ورزش دانشگاهی از زیرمجموعه های ورزش تربیتی بیشترین سهم را داشت. هوم^۲ (۲۰۰۵) با تحقیقی تحت عنوان ورزش و رسانه گروهی در ژاپن نشان داد که بیشتر توجه ها به دلیل حضور رسانه ها به سمت ورزش حرفه ای است. رسانه با هدف جذب بیشتر مخاطب، و درآمد بیشتر باعث هدایت بسیاری از منابع به ویژه منابع اقتصادی به این سو شده است. رسانه ها باعث می شوند تا ورزش حرفه ای به عنوان منبع درآمد، جذاب و تماشاگر پسند شناسایی شود. فینالی و همکاران^۳ (۲۰۰۴) در تحقیق روی اثرات رسانه ها برای انجام ورزش همگانی، به نقش کم آنها در تغییر آگاهی و ایجاد نگرش مثبت نسبت به فعالیت های بدنی رسیدند. محمود افچنگی (۱۳۸۱) در تحقیق خود با عنوان تصویر ورزشی در روزنامه های ایران نشان داد که روزنامه های پر تیتر از کشور تقریبا هر روز حداقل نصف صفحه از صفحات خود را به انعکاس اخبار و مطالب ورزشی اختصاص داده اند و به طور میانگین ۵۴٪ از مطالب ورزشی خود را به فوتبال پرداخته اند، در حالی که ورزش های دیگر هیچ کدام از میانگین ۷٪ در روزنامه های مورد بررسی فراتر نرفته اند. همچنین مشخص شد ۹۲٪ مطالب ورزشی به صورت خبر منتشر شده اند و این نشانه بی توجیهی این روزنامه ها به دیگر سبک های ارائه مطلب است.

اهمیت فرهنگی، اجتماعی و اقتصادی تربیت بدنی و ورزش در کشور از یک طرف، گستردگی و کثرت این امر از طرف دیگر، ایجاب می کند که مدیران و متولیان ورزش از دانش، مهارت و تجربه لازم در برنامه ریزی، سازماندهی و هدایت امور مربوط به مؤلفه های ورزش و اهمیت آنها برخوردار باشند.

۱ – Brenda G & et al

۲ – Home

۳ – Finali & et al

وجود بسیاری از نابسامانی‌ها در حوزه ورزش‌های حرفه‌ای و قهرمانی و فقدان توجه به زیرساخت‌های اساسی ورزش یعنی ورزش تربیتی و همگانی سؤالات زیادی را برای علت‌های احتمالی آنها ایجاد می‌کند. یکی از شخصیت‌های اثر گذار در ورزش برای ایجاد توجه لازم به مولفه‌های مختلف ورزشی، متولی اصلی ورزش یا رئیس سازمان تربیت بدنی است. لذا این پرسش‌های کلی مطرح می‌شود که دیدگاه‌های رئیسی سازمان تربیت بدنی نسبت به مولفه‌های ورزش چگونه است؟ آیا اختلافی بین دیدگاه رئیسی سازمان تربیت بدنی در دوره‌های مختلف تاریخی در رابطه با مولفه‌های ورزش وجود داشته است؟

روش شناسی

روش تحقیق از لحاظ استراتژی توصیفی و از نظر مسیر اجرا تحلیل محتوا است و داده‌ها به روش اسنادی و کتابخانه‌ای جمع آوری شده است.

تحلیل محتوا

تحلیل محتوای کمی، آزمون نظام مند (سیستماتیک) و تکرارپذیر نمادهای ارتباطی است که طی آن، ارزش‌های عددی بر اساس قوانین معتبر اندازه‌گیری، به متن نسبت داده می‌شود و سپس با استفاده از روش‌های آماری، روابط بین آن ارزش‌ها تحلیل می‌شود. این عمل به منظور توصیف محتوای ارتباطات، استخراج نتیجه درباره معنی آن یا پی بردن به بافت و زمینه ارتباط، هم در مرحله تولید و هم در مرحله توصیف صورت می‌گیرد. در این تعریف، «نظام مند بودن» و «تکرارپذیر بودن» با یکدیگر پیوند خورده اند. این امر یادآور موضوعاتی مانند قابلیت اعتماد، عینیت و روشنی در توصیف رویه‌های تحقیقاتی است (دانیل رایف، ۱۳۸۱).

شرکت کنندگان

۸ نفر رئیسی سازمان تربیت بدنی در سال‌های ۱۳۵۷ الی ۱۳۸۸ شامل شاه حسینی، مصطفی داودی، اسماعیل داودی شمسی، احمد درگاهی، حسن غفوری فرد، مصطفی هاشمی طبا، محسن مهرعلیزاده، محمد علی آبادی و علی سعید لو بوده است.

روش جمع آوری داده ها

داده ها به طور کلی در غالب مصاحبه، گزارش و خبر در ۳۲۵ عنوان روزنامه اطلاعات از تاریخ ۱۳۵۷ تا ۱۳۸۸ جمع آوری شد. عدم امکان دسترسی به دیدگاه های آقای شاه حسینی به عنوان اولین رئیس سازمان تربیت بدنی پس از انقلاب، باعث شد دیدگاه های ایشان مورد بررسی قرار نگیرد و دیدگاه های آقای علی سعید لو تنها در ۶ ماه ابتدایی محول شدن این مسئولیت به ایشان مورد بررسی قرار گرفته است. روزنامه اطلاعات به عنوان یکی از روزنامه های رسمی کشور که از تاریخ ۱۳۵۷ فعالیت داشته است و دیدگاه های رسمی مقامات رسمی کشور را منعکس می کند، به عنوان منبع مرجع انعکاس دیدگاه های رؤسای سازمان انتخاب شد و نمونه گیری به صورت کل شمار صورت گرفت و تمام ۳۲۵ عنوان مورد بررسی و تحلیل قرار گرفتند.

تحلیل محتوای دیدگاه های رؤسای سازمان تربیت بدنی از نوع کمی با آزمون نظام مند و تکرارپذیر از نمادهای ارتباطی است که طی آن، ارزش های عددی بر اساس قوانین معتبر اندازه گیری و به متن نسبت داده می شود و سپس با استفاده از روش های آماری، روابط بین آن ارزش ها تحلیل شده است.

این عمل به منظور توصیف محتوای ارتباطات، استخراج نتیجه درباره معنی آن یا پی بردن به بافت و زمینه ارتباط، هم در مرحله تولید و هم در مرحله مصرف صورت می گیرد (دانیل رایف، ۱۳۸۱). متغیرهای تحقیق در این روش بررسی به عنوان واحدهای تحلیل مطرح می شوند.

واحد تحلیل موضوع، بر حسب تطابق و تناظرشان با تعریف ساختاری خاص محتوای متن، بیان یا تفسیر می شوند. تمایز آنها از هم بر مبنای مفهومی صورت می گیرد و بر حسب برخورداری از ویژگی های ساختاری مطلوب در تقابل با بخش باقیمانده مطالب بی ربط قرار می گیرند (کلوس کریپندورف، ۱۳۸۳). در واقع واحد تحلیل موضوع یعنی فرآیند تحلیل و حرکت بین کدها که از طریق موضوع صورت می گیرد و با انتقال از موضوع به موضوع دیگر متغیرها کد می خورند. واحدهای تحلیل در این بررسی عبارت بودند از رؤسای سازمان تربیت بدنی و مؤلفه های اصلی ورزش شامل ورزش تربیتی، همگانی-تفریحی، قهرمانی و حرفة ای. هریک از واحدهای تحلیل موضوع به زیر مقوله یا گویه های تحلیلی عینی و قابل کدگذاری تقسیم شدند. در این راستا، واحد تحلیل موضوع رؤسای سازمان

تربيت بدنی به گویه های قابل کدگذاري به اسمى مصطفی داودی، اسماعيل داودی شمسی، احمد درگاهی، حسن غفوری فرد، مصطفی هاشمی طبا، محسن مهرعليزاده، محمد علی آبادی و علی سعید لو تقسيم شدند. واحد تحليل موضوع مؤلفه های ورزش نيز به گویه های عينی و قابل کدگذاري به شرح ذيل تقسيم شدند:

- ورزش تربیتی : تربیت بدنی در آموزش و پرورش، و دانشگاه ها، و برنامه های آموزشی و فوق برنامه
 - ورزش همگانی-تفریحی: ورزش عمومی، سلامتی و نشاط جامعه، ورزش بومی و محلی، ورزش روستاها، ورزش برای اقار مختلف و ورزش شهرداری ها
 - ورزش قهرمانی : مسابقات ورزشی غیرباشگاهی، ارتقا رکوردها و رتبه های غیرباشگاهی، فدراسیون ها، فعالیت مربیان غیرباشگاهی و ورزش مدال آور.
 - ورزش حرفه ای: باشگاه ها، بودجه باشگاه ها، خرید و فروش بازیکنان باشگاهی، مربیان باشگاهی، درآمد زایی و شغل ورزشی، لیگ ها، زیر ساخت باشگاه ها، مدیران باشگاهی.
- از برگه کدگذاري، با توجه به دستورالعمل کدگذاري محقق ساخته برای جمع آوري داده ها استفاده شد. برای تعیین پایایی طی یک مطالعه آزمایشي داده ها توسط کدگذار با فاصله زمانی دو ماه پس از پایان کدگذاري مجدداً کدگذاري شد و نتایج آزمون اسکات نشان داد اکثریت قریب به اتفاق متغیر های مورد بررسی، ضریب قابلیت اعتماد ۰.۱۰۰٪ یا ۱ بوده است و تنها ۴٪ متغیر ضریب اعتماد بین هشتاد تا هشتاد و پنج درصد داشتند. در مجموع یافته ها حاکی از آن است که کدگذاري اولیه متغیرهای مورد بررسی از ضریب عینیت و پایایی بالایی برخوردار بوده است.
- معمولًا در تحليل محتوا میزان π باید از ۷۰ درصد بزرگتر باشد تا بتوان به برگه کدگذاري مقوله ها، جامع و مانع بودن آنها و در نتیجه به عینیت تحقیق اطمینان کرد. برای تعیین اعتبار صوری متغیر ها و مقوله های انتخابی در جهت مطابقت با اهداف و فرضیه های تحقیق، اقدام به توزیع برگه کدگذاري در میان تعدادی از استادی روش تحقیق و کارشناسان تحليل محتوا شد و روایی مقوله ها نیز مورد تأیید قرار گرفتند.

روش آماری

از شاخصه های آمار توصیفی برای خلاصه کردن و نمایش داده ها استفاده شد و از آزمون خی دو برای آزمون فرضیه معنی داری اختلاف نگرش رؤسای سازمان تربیت بدنی استفاده شد. داده ها با نرم افزار spss ویرایش ۱۸ و با سطح اطمینان ۰/۰۵ استفاده شد.

یافته ها

یافته های جدول ۱ نشان داد، علی آبادی با ۴۰/۲٪، بیشترین تعداد دیدگاه ها و سعیدلو با ۲/۴٪ کم ترین تعداد دیدگاه های موجود در دیدگاه های مورد بررسی را داشتند.

جدول ۱ . توزیع فراوانی دیدگاه های رؤسای سازمان تربیت بدنی درباره ورزش

درصد	فراوانی	رؤسای سازمان
۵/۷	۱۹	مصطفی داودی
۹/۶	۳۲	اسماعیل داودی شمسی
۴/۸	۱۶	احمد درگاهی
۸/۷	۲۹	حسن غفوری فرد
۱۲/۹	۴۳	مصطفی هاشمی طبا
۱۵/۶	۵۲	محسن مهر علیزاده
۴۰/۲	۱۳۴	محمد علی آبادی
۲/۴	۸	علی سعید لو
۱۰۰/۰	۳۳۳	جمع

یافته های جدول ۲ نشان داد، مهرعلیزاده با حدود ۲ درصد از گفته هایش، کمترین و درگاهی با حدود ۵۰ درصد از گفته هایش، بیشترین تأکید را درباره ورزش تربیتی داشته اند. یافته های آزمون کای اسکور نشان داد بین محورهای مورد تأکید رؤسای سازمان تربیت بدنی در خصوص ورزش با رویکرد تربیتی اختلاف معنی داری وجود دارد ($p < 0.01$ ، $\chi^2 = 52/4$) (جدول ۳).

جدول ۲. دیدگاه رؤسای سازمان تربیت بدنی و ورزش با رویکرد تربیتی

ورزش تربیتی	مصطفی اسماعیل	احمد	حسن	مصطفی هاشمی	محمد محسن	علی مهرعلیزاده	علی سعید لو	جمع
دارد تعداد	۳	۱۰	۸	۷	۱	۷	۱	۵۲
ورزش تربیتی	% ۵/۸	% ۱۹/۲	% ۱۵/۴	% ۱۳/۵	% ۱/۹	% ۲۸/۸	% ۱۳/۵	% ۱۰۰
روساي سازمان	% ۱۵/۸	% ۳۱/۳	% ۵۰/۰	% ۲۴/۱	% ۱/۹	% ۳۴/۹	% ۵/۲	% ۱۲/۵
ندارد تعداد	۱۶	۲۲	۸	۲۲	۵۱	۲۸	۱۲۷	۲۸۱
ورزش تربیتی	% ۵/۷	% ۷/۸	% ۲/۸	% ۱۸/۱	% ۴۵/۲	% ۲/۵	% ۱۰۰	% ۱۰۰
روساي سازمان	% ۸۴/۲	% ۶۸/۸	% ۵۰/۰	% ۷۵/۹	% ۹۸/۱	% ۹۴/۸	% ۸۷/۵	% ۸۴/۴
جمع تعداد	۱۹	۳۲	۱۶	۲۹	۵۲	۴۳	۱۳۴	۳۳۳
ورزش تربیتی	% ۵/۷	% ۹/۶	% ۴/۸	% ۸/۷	% ۱۵/۶	% ۴۰/۲	% ۲/۴	% ۱۰۰
روساي سازمان	% ۱۰۰	% ۱۰۰	% ۱۰۰	% ۱۰۰	% ۱۰۰	% ۱۰۰	% ۱۰۰	% ۱۰۰

جدول ۳ : جدول خی دو مقایسه دیدگاه های رئسای سازمان تربیت بدنی درباره ورزش تربیتی

درجه آزادی	سطح معنی داری	X^2
...	٨	٥٢/٤

یافته های جدول ۴ نشان داد، هاشمی طبا با ۲۰/۹٪ از دیدگاه هایش کمترین و داودی شمسی با ۸۱/۳٪ از دیدگاه هایش بیشترین تاکید را در خصوص ورزش تربیتی داشته اند. یافته های آزمون کای اسکور نشان داد بین محورهای مورد تأکید رئسای سازمان تربیت بدنی در خصوص ورزش با رویکرد همگانی - تفریحی اختلاف معنی داری وجود دارد ($\chi^2 = 43/6$ ، $p < 0.01$).

جدول ۴ . دیدگاه رئسای سازمان تربیت بدنی و ورزش با رویکرد همگانی - تفریحی

روزش همگانی	مصطفی اسماعیل	احمد	حسن	غفوری فرد	دراگاهی	دادری	داودی	دادری	علی مصطفی	محمد محسن	علی مهرعلیزاده	علی آبادی	سعید لو	طباطبایی	جمع	تفریحی		
دارد تعداد	٤	٢٦	٦	١٧	٩	١٥	٤١	٣	١٢١	٣	٤١	١٥	٩	١٧	٦	١٢١	دارد تعداد	
ورزش همگانی -	٪ ۲۱/۵	٪ ۵/۰	٪ ۱۴/۰	٪ ۷/۴	٪ ۱۲/۴	٪ ۳۳/۹	٪ ۲/۵	٪ ۱۰۰	٪ ۳۶/۳	٪ ۳۷/۵	٪ ۳۰/۶	٪ ۲۸/۸	٪ ۲۰/۹	٪ ۵۸/۶	٪ ۳۷/۵	٪ ۸۱/۳	٪ ۲۵/۱	روسای سازمان
تفریحی	٪ ۳/۳	٪ ۵/۰	٪ ۱۴/۰	٪ ۷/۴	٪ ۱۲/۴	٪ ۳۳/۹	٪ ۲/۵	٪ ۱۰۰	٪ ۲۱۲	٪ ۵	٪ ۹۳	٪ ۳۷	٪ ۳۴	٪ ۱۲	٪ ۱۰	٪ ۶	٪ ۱۵	ندارد تعداد
ورزش همگانی -	٪ ۷/۱	٪ ۴/۷	٪ ۵/۷	٪ ۱۶	٪ ۱۷/۵	٪ ۴۳/۹	٪ ۲/۴	٪ ۱۰۰	٪ ۶۳/۷	٪ ۶۲/۵	٪ ۶۹/۴	٪ ۷۱/۲	٪ ۷۹/۱	٪ ۴۱/۴	٪ ۶۲/۵	٪ ۱۸/۸	٪ ۷۸/۹	روسای سازمان
تفریحی																		

جمع تعداد											
۳۳۳	۸	۱۳۴	۵۲	۴۳	۲۹	۱۶	۳۲	۱۹	ورزش همگانی -	تفریحی	روسای سازمان
% ۱۰۰	% ۲/۴	% ۴۰/۲	% ۱۵/۶	% ۱۲/۹	% ۸/۷	% ۴/۸	% ۹/۶	% ۵/۷			

جدول ۵ . جدول خی دو مقایسه دیدگاه روسای سازمان تربیت بدنی و ورزش با رویکرد همگانی - تفریحی

درجه آزادی	سطح معنی داری	X ²
۳	...	۴۳/۶

یافته های جدول ۶ نشان داد، مهرعلیزاده با ۵۰٪ کمترین و غفوری فرد با ۷۹/۳٪ بیشترین صحبت ها را درباره ورزش قهرمانی داشته اند. یافته های آزمون کای اسکور نشان داد بین محورهای مورد تأکید روسای سازمان تربیت بدنی در خصوص ورزش با رویکرد قهرمانی اختلاف معنی داری وجود ندارد و هریک از روسای سازمان تربیت بدنی به نسبت حجم صحبت ها در این زمینه یکسان صحبت کرده اند ($p < 0.01$ ، $\chi^2 = 7/5$).

(جدول ۷). χ^2

جدول ۶ : دیدگاه رؤسای سازمان تربیت بدنی و ورزش با رویکرد قهرمانی

ورزش قهرمانی	مصطفی اسامیل	احمد درگاهی	حسن غفوری	مصطفی هاشمی	محمد علی آبادی	سعید لو	علی محمد	جمع
دارد تعداد	۱۳	۲۱	۱۰	۲۳	۲۸	۲۶	۸۴	۵
ورزش قهرمانی	% ۶/۲	% ۱۰/۰	% ۴/۸	% ۱۱/۰	% ۱۳/۳	% ۱۲/۴	% ۴۰/۰	% ۲/۴
روساي سازمان	% ۶۸/۴	% ۶۵/۶	% ۶۲/۵	% ۷۹/۳	% ۶۵/۱	% ۵۰/۰	% ۶۲/۷	% ۶۲/۵
ندارد تعداد	۶	۱۱	۶	۶	۱۵	۲۶	۵۰	۳
ورزش قهرمانی	% ۴/۹	% ۸/۹	% ۴/۹	% ۴/۹	% ۱۲/۲	% ۲۱/۱	% ۴۰/۷	% ۲/۴
روساي سازمان	% ۳۱/۶	% ۳۴/۴	% ۳۷/۵	% ۲۰/۷	% ۳۴/۹	% ۵۰/۰	% ۳۷/۳	% ۳۷/۵
جمع تعداد	۱۹	۳۲	۱۶	۲۹	۴۳	۵۲	۱۳۴	۸
ورزش قهرمانی	% ۵/۷	% ۹/۶	% ۴/۸	% ۸/۷	% ۱۲/۹	% ۱۵/۶	% ۴۰/۲	% ۲/۴
روساي سازمان	% ۱۰۰	% ۱۰۰	% ۱۰۰	% ۱۰۰	% ۱۰۰	% ۱۰۰	% ۱۰۰	% ۱۰۰

جدول ۷ : جدول خی دو مقایسه دیدگاه رؤسای سازمان تربیت بدنی و ورزش با رویکرد قهرمانی

درجه آزادی	سطح معنی داری	X ²
۷	۰/۳	۷/۵

یافته های جدول ۸ نشان داد، مهرعلیزاده با ۱۱/۵٪ کمترین و سعیدلو با ۵۰٪ بیشترین صحبت ها را با رویکرد ورزش حرفه ای داشته اند. یافته های آزمون کای اسکور نشان داد بین محورهای مورد تأکید رؤسای سازمان تربیت بدنی در خصوص ورزش با رویکرد حرفه ای اختلاف معنی داری وجود وجود ندارد و هریک از رؤسای سازمان تربیت بدنی به نسبت حجم صحبت ها در این زمینه یکسان صحبت کرده اند ($p < 0.01$ ، $\chi^2(7) = 7/5$).

$$\chi^2(7) = 7/5 \quad (\text{جدول ۷})$$

جدول ۸ : رؤسای سازمان تربیت بدنی و ورزش با رویکرد حرفه ای

ورزش حرفه ای	مصطفی داوودی	اسمعیل داوودی	احمد درگاهی	حسن غفوری	مصطفی هاشمی	محمد علی آبادی	سعید لو	علی محسن	محمد جمع
دارد تعداد					طباطبا	فردفرد			شمسی
۶۵	۴	۲۵	۶	۱۰	۷	۲	۸	۳	
% ۱۰۰	% ۶/۲	% ۳۸/۵	% ۹/۲	% ۱۵/۴	% ۱۰/۸	% ۳/۱	% ۱۲/۳	% ۶/۴	ورزش حرفه ای
% ۱۹/۵	% ۵۰/۰	% ۱۸/۷	% ۱۱/۵	% ۲۳/۳	% ۲۴/۱	% ۱۲/۵	% ۲۵/۰	% ۱۵/۸	روساي سازمان
ندارد تعداد									
۲۶۸	۴	۱۰۹	۴۶	۳۳	۲۲	۱۴	۲۴	۱۶	
% ۱۰۰	% ۱/۵	% ۴۰/۷	% ۱۷/۲	% ۱۲/۳	% ۸/۲	% ۵/۲	% ۹/۰	% ۶/۰	ورزش حرفه ای
% ۸۰/۵	% ۵۰/۰	% ۸۱/۳	% ۸۸/۵	% ۷۶/۷	% ۷۵/۹	% ۸۷/۵	% ۷۵/۰	% ۸۴/۲	روساي سازمان
جمع تعداد									
۳۳۳	۸	۱۳۴	۵۲	۴۳	۲۹	۱۶	۳۲	۱۹	
% ۱۰۰	% ۲/۴	% ۴۰/۲	% ۱۵/۶	% ۱۲/۹	% ۸/۷	% ۴/۸	% ۶/۹	% ۵/۷	ورزش حرفه ای
% ۱۰۰	% ۱۰۰	% ۱۰۰	% ۱۰۰	% ۱۰۰	% ۱۰۰	% ۱۰۰	% ۱۰۰	% ۱۰۰	روساي سازمان

جدول ۹ : جدول خی دو رؤسای سازمان تربیت بدنی و ورزش با رویکرد حرفه ای

درجه آزادی	سطح معنی داری	X ^۲
۰/۲	۷	۸/۹

بحث و نتیجه گیری

یکی از وظایف دولت در هر کشوری آماده سازی زمینه‌ی پرداختن به ورزش در مدارس و نهادینه شدن ورزش در دانشگاه‌ها می‌باشد. این وظیفه‌ی مهم به دلیل اهمیت و ضرورت ورزش در سلامت جسم، شادابی، نشاط و در نهایت سلامت روح دانش پژوهان است و تمام دولت مردان بر این امر واقف می‌باشند. پس از پیروزی

انقلاب اسلامی که سازمان تربیت بدنی به تشکیلات مستقلی تبدیل شد، در کنار آن مسئولیت ورزش مدارس به وزرات آموزش و پرورش و ورزش دانشگاه‌ها به وزرات علوم محول شد، اما هماهنگی و همراهی این دستگاه‌ها دولتی به عنوان مکمل کار یکدیگر در سطح مطلوبی نیست. تنها در حدود ۱۶٪ درصد از دیدگاه‌های رئاسی سازمان تربیت بدنی در ارتباط با ورزش با رویکرد تربیتی می‌باشد که از آن میزان حدود ۱۰٪ آن در زمینه زیرمقوله تربیت بدنی در آموزش و پرورش است. نتایج بررسی علیزاده (۱۳۸۹) نیز در بررسی پژوهش‌های سازمان تربیت بدنی، نشان داد که توجه کمتری به پژوهش‌های تربیتی وجود داشته است، از سوی دیگر نتایج تپه‌رشی (۱۳۸۹)، پیتز و همکاران (۲۰۰۵) نشان می‌دهد که بیشتر مقاله‌های پژوهشی در حوزه ورزش تربیتی انجام شده‌اند. این دو نتیجه متضاد حاکی از آن است که ارتباط لازم بین دستگاه‌های اجرایی مثل سازمان تربیت بدنی و نتایج پژوهشی تربیتی یا نظام‌های تربیتی برقرار نیست. این در حالی است که برای شناسایی قهرمانان آینده و ایجاد فرهنگ ورزش همگانی و توجه به سلامت از طریق تربیت بدنی باید از آموزش و پرورش شروع کرد. در میان رئاسی سازمان درگاهی و هاشمی طبا تأکید بیشتری بر ورزش تربیتی داشته‌اند اما این میزان کافی نبوده است و به الیت ورزش تربیتی با تأکید بر آموزش و پرورش به اندازه کافی پرداخته نشده است. همین مسئله باعث شده است که ورزش از زیر ساخت‌های اساسی در ابعاد قهرمانی و همگانی- تربیتی به لحاظ نیروی انسانی و زیر ساخت‌ها با فراز و نشیب‌های زیادی بر خورد نماید. متأسفانه تا به امروز و رئاسی سازمان تربیت بدنی توجه چندانی به ورزش تربیتی نداشته‌اند و مشخص نیست اهمیت و ضرورت وجود ورزش تربیتی و پرداختن همه جانبه، علمی و مالی به این زمینه برای آنها آشکار نشده است یا اینکه به دلیل عدم سرمایه گذاری مسئولان ورزش وزارت آموزش و پرورش و وزارت علوم در این زمینه و بی اهمیت شمردن آن مؤثر بوده است. به هر حال در یک سال اخیر تلاش‌های قابل قبولی از سوی وزارت آموزش و پرورش جهت زنگ ورزش مدارس صورت گرفته است البته طرح‌ها و تصمیم‌گیری‌های این وزارت در مرحله‌ی برنامه‌ریزی‌ها و ابلاغات مدیریتی می‌باشد و تا اجرایی شدن همه جانبه‌ی آنها نمی‌توان در مورد آن قضاوت کرد. توجه به این نکته ضروری است که ورزش مدارس می‌تواند زمینه بسیار مناسبی برای نهادینه کردن ورزش در جامعه باشد و

به دلیل تحت کنترل بودن شیوه و روش پرداختن به ورزش از سوی معلمان و فضای تربیتی مدارس این امر به خوبی با شکل و محتوای پسندیده و فرهنگ مناسب صورت می گیرد. در واقع جدی گرفتن زنگ ورزش در مدارس و واحد تربیت بدنی در دانشگاه ها، ورزش سالم یعنی همان تقویت بعد جسمی در کنار بعد روحی را نتیجه می دهد که نیاز جامعه ای مانند ایران جوان می باشد.

یک وجه بسیار مهم در وظایف مدیریتی رؤسای تربیت بدنی و ورزش کشور در هر کشوری تشویق مردم جامعه به ورزش و سرمایه گذاری جهت به وجود آوردن امکانات و تجهیزات لازم در سطح گسترده برای تمام مردم می باشد. ارزان بودن و سهولت دسترسی مردم به امکانات و تجهیزات ورزشی یکی از دستور العمل های مدیریتی در کشور های پیشرفته می باشد. جنبه ی مفرح بودن و فعالیت بدنی سالم، جهت دار و مفید بودن ورزش بر همگان آشکار است افراد جامعه با پرداختن ورزش در محیط های عمومی چند هدف را دنبال می کنند. اول اینکه با فعالیت های بدنی مورد علاقه ی خود تحت نظر کارشناسان و متخصصان ورزشی سلامت جسمی و بدنی خود را حفظ و گسترش می دهند. دوم اینکه در تعامل با افراد دیگر که معمولاً هم سالان شان می باشند با توجه به اینکه محیط ورزشی محیطی سراسر شادی و نشاط است سلامت روحی و روانی خود را حفظ و گسترش می دهند. در نهایت با تقویت روح و جسم خود ، با کسب نشاط و شادابی روحی و جسمی و با شادابی مضاعف در محیط خانه، محل کار، تحصیل و اجتماع حضور می یابد. در حدود ۳۷٪ از دیدگاه های رؤسای سازمان تربیت بدنی در مورد ورزش با رویکرد همگانی – تفریحی می باشد که حدود ۱۸ درصد آن در زمینه زیر مقوله ورزش عمومی است. حتی رسانه های گروهی نیز در ترویج و هدایت مسؤولین امر در این خصوص به سوی ورزش همگانی کوتاهی می کنند. نتایج بررسی های صدیقی (۱۳۸۸)، وارنینگ (۲۰۰۹)، بارفروش (۱۳۸۷)، رضایی (۱۳۸۵) و فینالی و همکاران (۲۰۰۴) این مساله را تایید می کند که توجه به ورزش با همگانی و تفریحی ناچیز است. این در حالی است که اصلی ترین وظیفه سازمان تربیت بدنی اشاعه ورزش با هدف سلامت عمومی است. سلامت و نشاط روحی و جسمی یک جامعه از طریق ورزش مهیا می شود و وظیفه ای مسئولان ورزش کشور برای آماده سازی امکانات، تجهیزات و سرمایه گذاری برای ارزان تر شدن ورزش را

سنگین تر می گردد. متأسفانه با وجود اینکه مقامات رده بالای کشور بر این زمینه بسیار تأکید دارند و فواید آنرا در تمام جنبه ها بارها ذکر کرده اند اما آمار نشان می دهد رؤسای سازمان تربیت بدنی توجه چندانی به این مسئله ندارند. علاوه بر آن بی توجهی به بسیاری از رشته های ورزشی بومی و سنتی ایران، کمبود امکانات ورزشی در سراسر کشور و در دسترس نبودن و گران بودن برخی رشته ها در کنار ماشینی شدن زندگی، ورزش عمومی را در معرض تهدید جدی قرار داده است.

نگاه گذرایی بر جداول آماری این تحقیق نشان می دهد با وجود مشکلات و کمبود های پس از انقلاب اسلامی و از زمان جنگ تحمیلی مسئولان ورزش کشور بیشتر از دوره های اخیر به ورزش همگانی پرداخته اند و در باهی آن صحبت داشته اند. متأسفانه با محکم تر شدن پایه های انقلاب اسلامی، جوان تر شدن جامعه ای ایران اسلامی، احساس نیاز بیشتر به تفریحات سالم از سوی جوانان جامعه، تأکیدات مقامات رهبری و رؤسای جمهور به توجه به این نیاز، تأکیدات و سفارشات از سوی رؤسای ورزش کشور نادیده گرفته شده است. کمبود فضای ورزشی، کمبود فرهنگ سازی مناسب برای پرداختن به ورزش، بی توجهی به فواید ورزش به عنوان امری مفرح و سالم که سازنده ای روحیات شاداب و جسمی با نشاط است، می تواند دلیل کاهش گرایش به ورزش همگانی و تفریحات سالم باشد.

کسب مدال و قهرمانی به عنوان حوزه ای پرمخاطب باعث شده است که عمدۀ نظرات رؤسای سازمان به این سو جلب شود. در حدود ۶۳٪ از دیدگاه های رؤسای سازمان تربیت بدنی در مورد ورزش با رویکرد قهرمانی بود که ۱۵٪ از آن به زیر مقوله ای مسابقات با رویکردهای قهرمانی کشوری، آسیایی، بین المللی، المپیک و پارالمپیک اختصاص داشت. گرایش رؤسای سازمان به صحبت در خصوص ورزش قهرمانی و توجه بیش از حد به این حوزه، باعث غفلت از دو حوزه اصلی دیگر، یعنی ورزش تربیتی و ورزش همگانی می شود. میزان توجه رؤسای سازمان تربیت بدنی به ورزش حرفه ای نیز حدود ۲۰٪ بود. نتایج تحقیقات علیزاده (۱۳۸۹)، صدیقی (۱۳۸۸)، بارفروش (۱۳۸۷)، هوم (۲۰۰۵)، رضایی (۱۳۸۵) و افچنگی (۱۳۸۱) نیز تأکید بیشتر رسانه ها بر ورزش قهرمانی حکایت دارد. نتایج نکته جالب این بود که بین نظرات رؤسای سازمان درباره ورزش قهرمانی و

حرفه ای از نظر تأکید بر این دو مولفه اختلاف معنی داری وجود نداشت و اکثر آنها بیشترین درصد تأکید گفته های خود را بر روی این دو مؤلفه گذاشته اند.

رؤسای سازمان تربیت بدنی طبق آمار به دست آمده توجه قابل قبولی به ورزش قهرمانی دارند و به نظر می رسد یکی از دغدغه های مدیریتی آنها این زمینه می باشد. همان گونه که مشخص است آمار این تحقیق از صحبت های ایشان در باره ای زمینه های مختلف حاصل شده است و عملکرد و چگونگی پرداختن این زمینه ها در مراحل اجرایی در تحقیقات بعدی باید مورد بررسی قرار بگیرد. اما شواهد امر حاکی از کاهش موفقیت ها و پیروزی های چشم گیر ورزشکاران تیم های ملی می باشد. این موضوع نشان از برنامه ریزی های نادرست و غیر اصولی، ایجاد نکردن امکانات لازم، عدم گزینش رشته های متناسب با فرهنگ و علاقه و استعداد جامعه برای عرصه های قهرمانی و عدم سرمایه گذاری مادی و معنوی مناسب در این زمینه است. امید است رؤسای ورزش کشور بر اهمیت ورزش قهرمانی در تمام ابعاد بیش از پیش آگاه شوند و برنامه ریزی های کوتاه مدت و بلند مدت خود را در این زمینه هرچه زودتر به مرحله اجرا برسانند.

در مورد ورزش با رویکرد حرفه ای، یکی از کارکردهای تخصصی ورزش در دنیای امروز رویکرد حرفه ای آن می باشد. این قابلیت ورزش در اجتماع که توانایی ایجاد شغل و درآمد زایی را برای عده ای فراهم می کند یکی از ابعاد ورزش می باشد که اخیراً در کشور ما به آن توجه می شود. با وجود تازه وارد بودن این جنبه متأسفانه برخورد غیر تخصصی و غیر اصولی با آن موجب انحرافات بسیار در این زمینه شده است. در کشور ما عملاً افراد سرمایه گذار در ورزش سکان هدایت ورزش را بر عهده گرفته اند و به دلیل اینکه هیچ یک از سرمایه گذاران ورزشی علم و تخصص لازم در این زمینه را ندارند نه تنها بعد حرفه ای بلکه دیگر ابعاد ورزش نیز دستخوش انحرافات غیر قابل جبران می شود. از این سو بسیار ضروری است که رؤسای سازمان تربیت بدنی مقتدرانه در این زمینه وارد شوند و با مدیریت علمی و تجربیات ارزشمندشان در هدایت امور علاوه بر رفع مشکلات پیش آمده در این زمینه راه کارهای مناسب و تخصصی را همراه با نظارت مشاوران و معاونان سازمان ارائه دهند.

منابع:

- ۱ - افچنگی، محمود (۱۳۸۱). تصویر ورزشی در روزنامه های ایران، تجزیه و تحلیل مطالب ورزشی در روزنامه های ابرار، ایران، همشهری، اطلاعات، کیهان در سال های ۷۴ و ۷۹. پایان نامه کارشناسی ارشد علوم ارتباطات اجتماعی. دانشگاه علامه طباطبائی.
- ۲- بارفروش، احمد (۱۳۸۶). تحلیل محتوای نشریات ورزشی سه ماهه دوم ۱۷. مرکز مطالعات رسانه ها.
- ۳ - تپه رشی، گیتی (۱۳۸۹)، بررسی مجلات علمی – پژوهشی تربیت بدنی و ورزش کشور. پایان نامه کارشناسی ارشد تربیت بدنی. دانشگاه آزاد اسلامی واحد کرج.
- ۴ - رایف، دانیل؛ لیسی، استفن؛ فیکو، فردیک (۱۹۴۸). تحلیل پیام های رسانه ای، کاربرد تحلیل محتوای کمی در تحقیق. ترجمه بروجردی علوی، مهدخت (۱۳۸۱). مرکز مطالعات و سنجش برنامه ای صدا و سیمای جمهوری اسلامی ایران. تهران : انتشارات صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران.
- ۵ - رضایی، مونا (۱۳۸۵). تحلیل محتوای روزنامه های ورزشی منتخب ، مورد کاربرد برای ورزش زنان. پایان نامه کارشناسی ارشد تربیت بدنی. دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران مرکز.
- ۶ - سجادی، سید نصرالله (۱۳۸۰). مدیریت سازمان های ورزشی. تهران : سازمان مطالعات و تدوین کتب علوم انسانی (سمت).
- ۷ - سند راهبردی نظام جامعه تربیت بدنی و ورزش کشور (۱۳۸۲). مصوبه هیأت دولت. سازمان تربیت بدنی و ورزش.
- ۸ - صدیقی، فاطمه (۱۳۸۸). تحلیل محتوای برنامه تلویزیونی نود در سال ۱۷. پایان نامه کارشناسی ارشد تربیت بدنی. دانشگاه آزاد اسلامی واحد کرج.
- ۹ - علیزاده، محمد (۱۳۸۹). تحلیل محتوای پژوهش های انجام شده در سازمان تربیت بدنی از سال ۱۳۷۲ تا ۱۳۸۸. پایان نامه کارشناسی ارشد تربیت بدنی. دانشگاه آزاد اسلامی واحد کرج.

- ۹- قاسمی، حمید (۱۳۸۹). تحلیل محتوای روزنامه های ورزشی ایران در نیمه دوم سال ۱۳۸۸. پژوهشکده تربیت بدنی و علوم ورزشی دانشگاه آزاد اسلامی - واحد کرج.
- ۱۰- کریپندورف، کلاس (۱۳۸۳). *تحلیل محتوا مبانی روش شناسی*. ترجمه هوشنگ نایبی. تهران : نشر نی.

- 11- Warnin, Peter; Toohey, Kristine; Zakus, Dwight (2009). The content and foundation of olympic studies: subject profile analysis of a decade of OLYMPIKA. *Esporte e Sociedade*. 4(12).
- 12- Home, John (2005). Sport and massmedia in Japan. *Sociology of sport journal*. 4(22), 413-432.
- 13- Pitts, Brenda G; Pedersen, Paul M (2005). Examining the body of scholarship in sport management: A content analysis of the journal of sport management. *The smart journal*. 1(2), P 33-52.
- 14- Final, Sara; Faukner, Guy (2004). *Intitute of communication and ceulture the university of Torento at Mississange*, Torento, on Canada. L5L, available online 22 october.
- 15- Vinsent, j. Imond, ch. Mansan, v. Janson, j.(2002).. *Did female athlete receive*. Age publication.